

BUITEN

22^E JAARGANG N^O. 32

ZATERDAG 11 AUGUSTUS 1928

Foto C. Steenbergh

DE FONTEIN OP HET FREDERIKSPLEIN . . . ZOOALS ZE GEWEEST IS

INHOUD:

DE STRAAT VAN DE FLUITSPEELSTER, DOOR H. DE VERE SPACPOLE (32)	BLZ. 374
DE FONTEINEN VAN AMSTERDAM (GEÏLL.), DOOR FRANS HULLEMAN.	BLZ. 373—378
HET EINDE VAN EEN ROOFZUCHTIG BESTAAN, DOOR H. E. KUYLMAN	BLZ. 378
ALGIERS (GEÏLL), (SLOT), DOOR P. J. C. ULTÉE	BLZ. 379—382
SNELHEID DER VOGELVLUCHT, DOOR W.	BLZ. 382
EEFJE VEGA (GEÏLL. DOOR H. BEDDING), DOOR TANTE VAN TOENTERTIJD	BLZ. 381—382
ALFONZO II. NAAR HET POOLSCH, DOOR KAZIMIERZ CHŁĘDOWSKI (4)	BLZ. 383

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

De uitgevers verzoeken beleefdijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

FOTOWEDSTRIJD

Door „Buiten” wordt een fotowedstrijd uitgeschreven, waarvan de voorwaarden worden vermeld op pag. III van de advertentiepagina's.

Afzonderlijke nummers: Prijs 40 cts.

De Straat van de Fluitspeelster

32) DOOR H. DE VERE STACPOOLE

TOEN Hippias de menigte achter zich had gelaten, begon hij te rennen en was hij binnen vijf minuten thuis.

Hij vond er Pasiclea, die hem in den hof zat af te wachten. Zij had haar spinnewiel daarheen gebracht en toen zij hem hoorde, wendde zij het hoofd om zonder op te staan.

„Hij is verloren”, zei ze, toen hij haar alles had verteld. „Zij hebben hem in een net gevangen. Gyges en zijn beschermer en Cleon hebben hem tenslotte, waar zij hem hebben willen. Zoo worden dwaazen verstrikt in hun eigen dwaasheid”.

„Maar er is een kans”.

„En die is?”

„Hij moet Athene verlaten”.

„Men zal hem achtervolgen”.

„Niet als hij vandaag vertrekt. Morgen wèl; maar vandaag niet. Hij heeft snelle paarden in zijn stal; hij heeft geld genoeg. Hij kan rusten in zijn landhuis en als hij Thebe kan bereiken, vindt hij daar vrienden, die hem een schuilplaats zullen bieden”.

„Dat zal Diomedes nooit doen”, zei de vrouw vol overtuiging.

„Waarom niet?”

„Omdat hij, als hij dat doet, nooit naar Athene kan terugkeeren en hij is Athener. Bovendien kan ik mij niet voorstellen, dat hij zou weglopen voor zijn vijanden”.

„Maar hij heeft het beloofd”.

„Beloofd!”

„Hij sprak tot mij: Ga heen en zie te weten te komen of dit verhaal waarheid bevat. Als, wat Gyges zegt, waar is, als zijn dochter inderdaad gehuwd is en naar Egypte is vertrokken, dan zal ik Athene verlaten en er nimmer wederkeeren”.

„Dat heeft hij gezegd?”

„Dat heeft hij gezegd”.

Pasiclea stond op en ging toen weer zitten; zij speelde

met den draad van haar spinnewiel, zooals men zich kan voorstellen, dat het noodlot speelt met een menschelijke levensdraad. Haar vingers, die er knopen en lussen van maakten schenen de verwarring van haar gedachten na te bootsen. Toen bleven zij stil, zij had den draad gebroken. Maar zij sloeg er geen acht op.

„Heeft hij dat gezegd?”

„Als het verhaal waar is en hij geen kans meer heeft het meisje te ontmoeten, zal hij vandaag uit Athene vertrekken. Ik kwam bij jou met de gedachte, dat jij misschien kans zoudt zien crachter te komen. Zoo niet, dan ga ik direct naar Gyges zelf, of naar Pasion, zijn beschermer”.

Zij lachte.

„Pasion, de man, die het complot voornamelijk gesmeed heeft! Gyges, die hem geholpen heeft? Die wou je de waarheid vragen?”

„Het is te probeeren”.

„Je behoort niet naar ze toe te gaan. Ik kan je vertellen, wat je weten moet”.

„O, dus je weet het?”

„Ja; het verhaal is waar”.

„Je hebt het gehoord van”

„Hoe ik het gehoord heb, doet niet ter zake. De dochter van Gyges is bij het kriecken van den dag weggezeild met den man, die haar echtgenoot is. Ga naar hem toe en vertel hem dat. Laat hij zich in veiligheid stellen, al moeten wij hem ook nooit terugzien”.

„Ach”, zei Hippias en wrong zijn handen als een kind, dat verdriet heeft. „Ik had liever gewild, dat de goden mij getroffen hadden, dan dat ik hem die boodschap moest brengen”.

„Waarom?”

„Hij had haar lief”.

„Welnu”, zei Pasiclea, „vertel hem dan een leugen, zeg hem, dat de vrouw nog in Athene is en dat Gyges het bruidsbred spreidt”.

„Als ik hem dat vertelde”, zei de onnoozele Hippias, „zou hij hier blijven en zijn dood tegemoet gaan”.

„Er zijn erger dingen dan de dood — die, mijns inziens, het eind van alle erge dingen is”, zei Pasiclea.

„Wie weet?” antwoordde Hippias. „Maar ik kan hem niet zien sterven. De tijd zal voorbijgaan en hij zal vergeten; de oorlog begint weer. Wellicht keert hij nog eens terug”.

„Als hij bemint, zal hij nooit vergeten. Hoe dan ook, vertel hem de leugen en laat hem vertrekken”.

„De leugen?”

„Ik bedoel — de waarheid”.

„En als hij mij vraagt, wie het mij verteld heeft?”

„Zeg hem, dat het een oude vrouw was, die hem op straat voorbij zag loopen”.

Hippias ging weg en keerde terug naar de Straat van den Tempel van Dionysus, dezen keer niet hard loopend, maar dreutelend.

Diomedes wachtte hem af op den binnenhof en toen Diomedes zijn gezicht zag, wist hij al wat Hippias te vertellen had.

„Het is dus waar?”

„Ja, het is waar. Ik heb het gehoord van iemand, die het met zekerheid weet”.

„Zoo zij het”, sprak Diomedes. „Nu rest mij slechts te vertrekken”.

Hij nam een papier van een tafeltje, dat bij den stoel stond, waarop hij gezeten had.

„Kijk; terwijl je weg waart, heb ik dit geschreven. Het is een akte, waarbij ik jou benoem om mijn zaken te regelen, zoodat mijn bezittingen verkocht kunnen worden ten bate mijner schuldeischers. Wil je dat voor mij doen?”

Hippias knikte met het hoofd, daar hij zich niet in staat voelde te spreken.

„Het zijn er heel wat, maar de beeldhouwwerken, de slaven, de paarden en het huis zullen genoeg opbrengen om ze te voldoen. Voor het geval, dat ik niet van mijn reis terugkeer, wordt mijn buitengoed jouw eigendom”.

„Nee, nee”, zei Hippias, „dat wil ik niet hebben”.

„Jouw eigendom”, vervolgde Diomedes, zonder zich aan die onderbreking te storen, „daar mijn zuster Rhodopis rijk is. Je moogt die gift niet weigeren”. Hij zweeg en toen, alsof hij plotseling een nieuwe waarheid ontdekt had: „O, wat is de vriendschap toch een schoon iets! Ik, die geen geluk meer kennen zal, voel er nog een vleugje van door de wetenschap,

dat de wijngaarden en velden en boomen jou zullen zien, mocht ik zelf je nimmer wederzien. Mogen de oogsten steeds rijk zijn, de boomen altijd groen, de velden mooi om te bewandelen; moge de ouderdom daar tot je komen zacht als de herfst en met een vollen beker in de hand, opdat je dien plengen kunt voor Diomedes, den zoon van Diomedes, die eens je vriend was”.

Hippias stond met gebogen hoofd, niet in staat tot een wederwoord.

„Ten slotte”, sprak Diomedes, „laat ik je mijn hond na om te verzorgen tijdens mijn afwezigheid. Hij houdt van mij, dus zal jij van hem houden. En mijn vogels, zal je voor ze zorgen?” Hij nam Hippias bij den arm en geleidde hem naar de kooi, waar hij hem vertelde, wat die Afrikaansche vogeltjes noodig hadden, hun behoefte aan zonneschijn en warmte, het voedsel, dat zij moesten hebben en het water; toen, vaag pratend over zijn reis, geleidde hij zijn vriend naar de deur, beloofde hem bericht te sturen van zijn avonturen, lachend om den ander op te beuren.

„En vertel mij eens, Hippias, iets wat mij door het hoofd is gegaan, maar dat ik dolgraag wou weten”.

„Ja, wat?”

„Heb je nog gedacht aan dat potje rouge voor je vrouw, of heb jij, onverbetelijke vergeetkop, ook dat vergeten?”

Omziende, zag Hippias Diomedes bij de deur staan, lachend, terwijl de zon zijn gezicht bescheen.

Toen hij weer omkeek, was de deur gesloten.

ELFDE HOOFDSTUK.

DE BEKERS.

Diomedes keerde terug naar den binnenhof en riep Xanthias, die binnenkwam zoodra hij geroepen werd.

„Xanthias”, zei zijn meester, „heb je gereed gemaakt, wat ik je heb opgedragen?”

„Ik heb gedaan, wat u mij hebt bevolen”.

„Breng mij dan een rustbank hier uit de Colonnade, want ik ben vermoeid van al wat mij heden overkomen is; de zon is niet te fel om erin te liggen; het is kil vandaag”.

„Het is de zeewind”, zei Xanthias, terwijl hij de rustbank bracht en ze op de gewenschte plaats neerzette. „Bovendien worden de schaduwen langer”.

„Zet nu die tafel bij de rustbank”.

Xanthias deed, wat hem was opgedragen.

„En haal nu, wat ik je gezegd heb”.

Xanthias verdween door de deur, die naar de vertrekken der slaven voerde. Hij kwam terug met een beker in iedere hand.

„Wat!” zei Diomedes, „twee bekers! Dat wordt een drinkgelag”.

„Meester”, antwoordde de slaaf, de bekers op de tafel plaatsend „het is gebruikelijk twee bekers gereed te maken; somtijds is een niet voldoende en u zei, dat er geen mogelijkheid van falen mocht bestaan”.

„Je hebt goed gedaan”, zei Diomedes.

„Bovendien”, zei Xanthias, „heb ik ze volgens uw bevel, sterker gemaakt”.

Diomedes keek belangstellend naar de bekers, maar raakte ze niet aan.

„Je hebt goed gedaan”, zei hij. Toen tot Xanthias, maar sprekend alsof hij overluid dacht: „Ik heb hier vele dingen gevonden: rijkdom en vleiers en wijn; beeldhouwwerken, de woorden der dichters en de wijsheid der filosofen; en beter dan dit alles, den vriend, die van mij houdt, den hond, die mij liefheeft en Xanthias mijn trouwen slaaf.

Hij raakte den drank met zijn vinger aan en proefde ervan.

„Het smaakt niet onaangenaam. Laat mij nu alleen. Ik zal je roepen, als ik je noodig heb”.

„Tot u mij roept dus”, zei Xanthias weggaand.

Hij verliet den hof door de deur, die naar de vertrekken der slaven leidde. Geen ander geluid verbrak de stilte van den binnenhof dan van tijd tot tijd het gefladder der vogels in de kooi. De hond, die in zijn volle lengte voor de rustbank lag, was in slaap gevallen.

TWAALFDE HOOFDSTUK.

HET SCHIP.

Pheidon had dien ochtend de handen vrij, want daar Simon de Volksvergadering moest bezoeken, kwam er niets van

visschen. Bij het krieken van den dag was de oude man al in de weer. Hij was een groot politikus, krijgsman zoowel als visscher. Hij had dienst gedaan in de oorlogstiremen, had den schok der rammen gevoeld en de kreten der verdrinkenden gehoord en het rumoer van het water tegen de stuitende riemen. Voor hem waren de zee en Athene een en ondeelbaar; en zijn gloeiend patriotisme kende slechts één grooten droom — die groote, blauwe vlam, de zee. De zeeroutes naar Egina en Paros en Andros en Lemnos waren voor Simon Atheensche wegen en straten, evenzoo goed deelen der stad als de Straat der Winden en de Straat der Pottbakkers. Hij kende het stadsleven nauwelijks en had er geen interesse voor en het gepraat der redenaars liet hem koud, tot zij wezen; op de boothuizen, die van den Pnyx af zichtbaar waren en naar de Egeïsche Zee voor de havenstad en hun hoorders aanvuurden om nimmer het grootsche verleden te vergeten.

Voor hem waren de goden de goden en de Acropolis de zichtbare woon der goden. Het heele ingewikkelde Atheensche leven was hem vreemd gebleven; de kunst iets buitengewoons, maar hij keek ernaar zooals een kind ernaar zou kijken; Euripides, Aristophanes, Socrates, namen, die hem bereikten tusschen windvlagen op zee; de aristokraat een visioen.

Maar grooter dan die alle was hij, wiens linker hand de stad voedde, wiens rechter hand den riem bewoog, die den stormram voortdreef, wiens reine en eenvoudige geest duidelijk de waarheid inzag, dat voor Athene alle dingen nietig waren vergeleken bij de zee. Dat de zee haar arm was en de borst, die haar kinderen zoogde; haar schild de golven, haar zwaard de stormram, haar weg de zeeroutes, haar adem de zeewind.

In den ouden visscher huisde de geest der Atheensche grootheid in al zijn zuiverheid, de geest, die de Kunst uit de handen van Egypte nam en ze opvoerde tot de hoogten, waarop zij kon ademen en groeien, die Aristophanes zijn geestigheid, Euripides zijn tranen, Phidias zijn visioenen, Ictinus zijn idee van ruimte, Diomedes zijn gratie, snelheid en kracht en zelfs den ouden, dronken Philinus zijn enthousiasme had geschonken.

En zonder de zee zou die geest nooit zijn geboren; noch Athene, die droom van de zee.

Nadat Simon zijn boot en vischtuig had nagezien, zoodat alles in orde was voor den volgenden dag, keerde hij naar huis terug en haalde hij zijn beste tuniek en sandalen voor den dag. Een uur voor den middag ging hij op weg en Pheidon en Cleon, zijn broertje, waren vrij om zich te amuseeren, zooals zij wilden.

Pheidon had niets verteld van de gebeurtenissen van den vorigen dag, noch van het feit, dat hij zijn visch aan Diomedes verkocht had in plaats van aan Myrmex. Hij wist, dat zijn vader dat wel van Myrmex zou hooren en hij had heelemaal geen haast om het pak slaag met een eindje touw te krijgen, dat daar zeker het gevolg van zou zijn.

Hij speelde een tijdje met andere jongens en ging toen met Cleon naar de dichtstbijzijnde kade.

Oorlogs-tiremen schuurden hun beschermende kabels tegen den kademuur, terwijl het groene water tegen hun zijden klotste. Sommige waren voor herstellingen binnengelopen, andere stonden op het punt te vertrekken. Overal lagen ze verspreid; een woud van masten. Meer dan drie-honderd-en-vijftig oorlogsschepen lagen hier bijeen — een geweldige zee-macht, waarvoor meer dan vijftig-duizend man vereischt werden als roeiers en strijders.

Nadat Pheidon en zijn broertje een tijd lang hadden staan kijken naar eenige mannen, die bezig waren levensmiddelen in een der schepen te laden en een paar handenvol gedroogde vijgen hadden gekaapt uit een gescheurde baal, liepen zij een straat verder op zoek naar andere vermakelijkheden. Zij vonden, wat zij zochten in de Straat van Zea.

Nauwelijks was Pheidon die straat ingekomen, of hij bleef staan, keek naar een gestalte, die een huis aan de overzijde der straat uitkwam, verborg zich in een portiek en wenkte Cleon met zijn linkervoet hetzelfde te doen.

Het kind begreep hem, ging een eindje opzij en deed alsof hij wat zocht in den afval, die langs de huizen lag.

De man, die het huis was uitgekomen, was Bartjas. Pheidon had, voor zoover hij wist, Gyges nooit gezien, maar hij wist, dat vele bankiers kantoren hadden in den Piraeus en begreep daardoor, dat Gyges kantoor hield in het huis, dat Bartjas had verlaten.

(Wordt vervolgd)

Foto C. Steenbergh

FONTEINTJE IN DEN HARMONIEHOF

DE FONTEINEN VAN AMSTERDAM

HET was, meen ik, van Deyssel, die in één zijner aesthetische beschouwingen de fonteinen en pleinen noemde: de dasspelden en manchetknoopen van het toilet eener stad. Dit is een aardig gezien bee'd en wel waard om hier te herhalen. Maar deze fantazie heeft alleen betrekking op de vroegere fonteinen en pleinen. Want als men tegenwoordig den Harmoniehof betreedt, dan kunnen we, bij aanschouwing van het fonteintje hier, er niet anders dan een peperbusje op een kleurig gedekt tafeltje in zien. Welk een contrast met de statige samenstelling van voetstuk, zuilen, bekkens, bassins, borstbeelden, leeuwekoppen en wat al niet van de vroegere fonteinen! Het is zoo bescheiden en klein, dit fonteintje met zijne gebeeldhouwde salamanders en kikkers onder-aan, dicht bij het voetstuk. En nauwelijks, naar schatting, anderhalve meter hoog! Het staat er zoo simpel en kunsteloos, zonder eenige pracht of praal, te-midden van het vijvertje, waar een enkele waterlelie op drijft. Overigens is deze kleine schepping geheel in den geest en overeenkomstig de harmonie van het Hof, dat daar vredig en stil als een dorpje ligt, begrensd door Hobbema- en Reynier Vinkeleskade, niet ver van het drukke stads- en straatverkeer. ☼ In vele steden, zoowel hier als in het buitenland, is de Fonte'n van eene overheerschende en zelfs eenigszins uitdagende pracht. Zij geeft vaak duidelijk uitdrukking aan de Idee der persoonsvereering, getuige het borstbeeld van Sarphati, dat tusschen de oprijzende zuilen van het monumentale bouwsel in het Park van dien naam, gelegen bij de Ceintuurbaan, in brons gegoten staat, alsook het borstbeeld en bas-relief van A. C. Wertheim op de voornaamste, ten hemel rijzende zuil, in het gelijknamige park bij de Plantage Middenlaan. ☼ Er wordt weinig op fonteinen en waterwerken gelet. Men loopt er haastig langs en ik denk, dat menig Amsterdammer, in zijn snellen gang door de stad, niet eens bespeurd heeft, dat de Fontein op het Frederiksplein, tegenover het Paleis voor Volksvlucht, geheel verdwenen is en daar een nieuwe voor in de plaats kwam ☼ Is het grauwe en groenige peperbusje van ons Harmoniehof een miniatuur-

schepping, de andere zijn geweldig en imposant. Men denke slechts aan de merkwaardige Mercurius-fontein te Leeuwarden met haar forsche, symbolische figuren op en rondom dit bouwsel, dat in 1923 werd opgericht en nog steeds de aandacht van den vreemdeling trekt. Men zie eens op onze afbeeldingen het verschil tusschen de eene en de andere kunstmatige springbron, waarbij het water door zijn eigen druk omhoog gedreven haar stralen ruischend laat nederplassen in bekkens en bassin. Die van den Harmoniehof staat er bij biezen en riet, omgeven door kleurige lavendel, maar valt bijna niet op en wordt een nietigheidje, te-midden van rotsplantjes als tijm en sedum, omgeven door de met winterdranken dichtbedekte huizen waarvan de roode daken fel afsteken tegen de blauwe lucht, terwijl alleen de kleine ruitjes vrij bleven, waar hier en daar een bak met vurige geraniums of O. I. Kers de eentonigheid van het groen onderbreekt. Men ziet nauwelijks het vijvertje met zijn waterlaagje en alleen de aandachtige kijker zal het zwanenhalsvormige afvoerpijpje, even boven de oppervlakte uit, bespeuren, waardoor het water naar de rioleeringsbuizen afvloeit. ☼ En zie nu eens zoo'n deftigen watertempel in het Sarphatipark! Bekijk eens de slank oprijzende Korinthische zuilen, die als trouwe wachters staan rond het borstbeeld van den bouwmeester, wiens gelaat in de richting start van den Amstel en waar boven-aan den top de keizerskroon, dat siervolle wapen van Amstelredam, werd aangebracht, waarop de zeventiende eeuwse dichter zijn glorierijke regelen zong: „Aan d'Aemstel en het Y, daar doet zich heerlijk ope, Zij, die als Keizerin de Kroon draagt van Europe.” ☼ Met de altijd waterspuwende leeuwe-bekken in het halfronde steenen bekken en de fijnstralende pijpfonteintjes aan den voet van het bassin, een kostelijken vijver, waarin de kinderen hun scheepjes laten drijven, of met de handjes in plassen als het zomer wordt, is deze Fontein wel één van de meest indrukwekkende. ☼ De Amsterdamsche fonteinen halen niet in schoonheid en vermaardheid bij die van het kasteel te Versailles of het slot Wilhelmshöhe te Kassel. Zij kunnen niet worden vergeleken bij die van Potsdam of

Foto C. Steenbergh

IN HET SARPHATIPARK

Sydenham bij Londen, maar toch zijn zij in hare gedeeltelijk natuurlijke, gedeeltelijk kunstmatige samenstellingen, als parkversiering en park-schoonheid van een statige, bijna trotsche verhevenheid. Er zit iets majestueus in, al staan zij wat verscholen tusschen het boomengroen en al zijn zij van den verkeersweg af gezien niet in het oog vallend. De lovende opschriften of prijzende rijmkens ten opzichte van de beroemdheden, aan wier nagedachtenis de Fontein werd gewijd, worden hoe langer zoo zeldzamer bij de moderne uitdrukking van het nieuwe en sobere beeld. Men wendt zich af van die loftuitende inscripties, gelijk wij er o.a. gebeiteld zagen op den randsteen van het bekken, waarop de A. C. Wertheim-zuil rust. Wij lazen er b.v.:

Een wekstem tot leven.
Den kunstenaar tot steun
Den tragen tot spoorslag
Door stad en land betreurd
Der armen hulp
Der zwakken staf
Der menschheid vriend.

☞ Deze opsomming van noble karakterdeugden ziet men niet meer vermeld. Hoogstens wordt in één enkelen regel, met één enkel woord, karakter of ontstaan van het vijver- en plein-beeld aangeduid. ☞ Zonder fonkelende, watersproeiende onteinen zouden de pleinen en parken eener stad in ruischende en levende schoonheid aanmerkelijk verminderen. Niet de haastige maar de even stilstaande voorbijganger langs het Frederiksplein zal het opgevallen zijn, dat er iets in de lucht afwezig was, toen die zilveren waterzuil niet meer fier omhoog rees en spattend nederplaste. De dasspeld was ontsierd door kratsen en vegen. Maar men heeft de nieuwe fontein eenvoudiger samengesteld dan de gesloopte. Eenvoud wint het van pronk en praal.

FRANS HULLEMAN

Foto C. Steenbergh

IN HET WERTHEIM-PLANTSOEN

Het einde van een roofzuchtig bestaan

TRAAG, haast onmerkbaar, stroomde het water van de smalle sloot naar den duiker, die een verbinding vormde met de gracht, welke om het oude kasteel was gegraven. Zwart en onbetrouwbaar was de gracht, waarover de kruinen der ronkende woudreuzen koepelden en waar nu bij het vallen van den avond de donkerheid haar schaduwen verbreedde. ☞ Op den bodem van de beek lagen in dikke proppen de bladeren van beuk en eik en waar een tak gevallen was, vormden zich versnellingen, kabbelende, lispelende watervalletjes van goor, slecht riekend water, waar vunze gasbelletjes op en neer dansten en in langzaam tempo afdreven naar den duiker, die alles opslokte in zijn donkeren, gapenden muil. Oude, verminkte eikenstronken staken hun knobkige armen over de beek als vroegen zij erbarming voor hun armoedig bestaan onder de wijdvertakte woudreuzen, die al het zonlicht opvingen en met hun haar-

wortels alle sappen, tot groei zoo noodig, opslurpten. ☞ Waar het voedsel in de bovenlaag van den slootwal werd weggenomen had de eikentronk zijn voelsprietten in werking gesteld en door den berm heen een bron van voedsel gevonden, waardoor het wortelgestel sterk en krachtig werd en de stronk zich in de aarde meer ontwikkelde dan daarboven, waar de takken al het zonlicht moesten ontberen. Het gevolg hiervan was, dat dikke, grillig gevormde worteltakken in den slootrand gangen en grotten maakten, die zoowel aan de slootbewoners als aan andere dieren een schuilplaats boden, zooals er maar zelden een gevonden wordt. ☞ Wonder was het dus niet, dat de schrik der slooten, de waterrat, hier haar tenten had opgeslagen en een heerschappij voerde, die haar omgeving alleen nog bewoonbaar deed zijn voor hen, die haar durfden trotseeren. Een van deze moedigen was de roover der wateren, de heerscher der zwarte diepten, de

gladde, sluipende veelvraat, de paling, de paling der eeuwen-oude grachten, de schrik van de waterbewoners, die leven als blijde, glinsterende kinderen met paarlemoerschitterende schubbenhuid, de schrik van hen, die uit het ei geboren, hun eerste levensbehoefte vinden op het water en daar, in hun blijheid vaak ten offer vallen aan hem, die immer uit is om te doden. ☼ Als een zwart fluweelen kleed heeft de nacht zijn vleugelen over het aardrijk gespreid. Voelbaar heerscht de donkerheid onder de kruinen der boomen, en zwarter dan inkt schijnt het water van de oude gracht. Nu begint het nachtelijk spel. Langzaam en voorzichtig komt uit de modderlaag een kop te voorschijn. De uitdrukkinglooze oogen speuren rond en dan, het terrein veilig achtende, glijdt het lenige lijf door de warreling van waterplanten en bladeren en begeeft de paling zich naar den duiker, waardoor het slootwater allerlei begeerlijk voedsel aanvoert. ☼ In zijn bewegingen, hoe lenig ook, vermoedt men niet de snelheid, waarmede hij een aanval kan doen of ontwijken, kan men niet raden de rapheid, welke die van zijn concurrent den snoek evenaart. Ook in de gangen van den eikenstronk ontwaakt men en omzichtig kijkt een groote waterrat met haar scherpsziende, zwarte oogjes in de duisternis, geeft het sein, dat alles veilig is en dan komen al stoeiend en spelend een zevental jonge ratten te voorschijn, die, de gevangenschap in het donkere hol moede, zich nu eens uitleven onder de beschermende vleugelen van den nacht. ☼ Plonzend en plassend doen zij de waterdruppels hoog opvliegen, houden zwemwedstrijden, duiken onder tot aan de gore modderlaag, sluipen door de takken der struiken, verstoppen zich in het doolhof van gangen, grijpen hier en daar wat voedsel en worden in hun dartel spel plotseling gestoord als de doodskreet van een hunner de stilte verscheurt en een wanhopend geplas bij den duiker hun zegt, dat het drama daar plaats heeft. ☼ Met korte sprongen langs den berm, met snelle slagen door het water spoedt de moeder zich naar de plaats, waar haar kind wordt vermoord en komt daar juist aan om te zien, hoe de zwarte, glimmende aal haar jong in de modder verworpt. Een gloeiende haat tegen dit zwarte monster groeit in haar binnenste en met wreeden grijns en de oogen vol van wraak smoort zij in haar strot haar leed over het verlies van haar kind. ☼ Wederom is het nacht en opnieuw komen de jonge ratten naar buiten om zich te oefenen voor het gevaarlijke leven, waarin zij eens, zonder hulp en voorlichting van hun ouders, zich zullen moeten staande houden. Reeds voelen zij als bij intuïtie, wanneer de zwevende dood, de uil, hen belaagt, ook kunnen zij op verren afstand reeds hooren hoe de kater nadersluipt, terwijl de wijze van jagen van otter en marter aan hen reeds is geopenbaard. Hoe verdiept in hun spel, hoe eetgraag en gulzig bij hun maaltijden, nimmer verliezen zij de voorzichtigheid uit het oog en het minste gerucht, hetzij boven hen, hetzij in boom of struik doet hen vluchten naar de veilige schuilplaats in den eikenstronk. ☼ Toch is er een, die zij niet kunnen hooren noch ruiken, wiens tegenwoordigheid nooit wordt opgemerkt, voordat een hunner ten prooi valt aan zijn onnaspeurlijke sluwheid. ☼ Diep onder de modderlaag nadert hij, waar het

water zich vertroebelt komt hij boven, ligt als een doode tak onder het vergane blad in de sloot, en loert met zijn kleine oogen naar de ratten, en nimmer mist zijn greep, als een van hen in zijn nabijheid komt. ☼ Een schreeuw, een beroering in het modderige water, een wilde kabbeling tegen den oever en dan is de doodstrijd gestreden en weer een van hen verdween om nimmer terug te keeren. Zoo jaagt de paling, de schrik der wateren. ☼ De jonge ratten zijn volwassen; krachtige, lichtbruine dieren zijn het geworden. Zij zorgen nu geheel voor zichzelf en hebben ieder een woonplaats gekozen. Ook hun vijand is nog grooter, dikker en sterker geworden. Wreeder nog dan zij zelf zijn, listig en snel, wordt de paling gevreesd door al de waterbewoners. Zelfs de felle roover, de snoek, is op zijn hoede, als een haast onzichtbare beweging van het bladerendek op den bodem van de gracht zijn komst aankondigt en geen wonder was 't, dat tusschen de

ratten en dien slangachtigen duivel de haat groeide tot een onuitbluschbaar vuur. Hun alleenheerschappij over wat leefde tusschen en op de wallen van de sloot werd hun betwist en dat was niet te verdragen. ☼ Wederom heeft de moederrat jongen en ditmaal is 't een groot gezelschap, dat haar zorgen vraagt. Elf stuks zien verlangend uit op de terugkomst van moeder, elf kinderen betwisten elkander met tand en klauw het gegeven voedsel en waar de jonge vogels de nesten reeds hebben verlaten en door het wilde jagen van de moederrat de andere slootbewoners zijn gesneuveld of vertrokken naar elders, wordt het hoe langer hoe moeilijker voedsel te vinden. Op klaarlichten dag waagt de moeder zich buiten het hol en vangt en jaagt en grijpt alles, wat op haar weg te vinden is en durft zelfs den strijd aan te binden met het venijnige wezeltje, niet minder wreed in 't jagen. Na een dag van zonsneschijn, van drukkende warmte, zwoele, vochtige hitte onder de boomen, van trillende warmtegolven boven sloot en landweg, volgt de verkoelende nacht. ☼ In de verte gromt de donder, en vurige pijlen schichten langs den westelijken horizont. ☼ De rat gaat op jacht. Een onbewust verlangen drijft haar naar den duiker, waar het troebele water wellicht wat

Foto C. Steenbergh

DE FONTEINEN VAN AMSTERDAM. KOEL EN VERFRISCHEND

voedsel zal aanvoeren. ☼ Voorzichtig laat zij zich in het water glijden, zwemt en oogenblik onder den hoogen wal voort en laat zich dan langzaam meedrijven, de pooten wijduit gestrekt, met scherp blik de duisternis doorprijtjes trillen van emotie, de lippen trekken zich op, zoodat de wreede tandjes zichtbaar worden. Een lichte zwaaiing van den staart stuurt het lichaam naar den kant en geruischloos kruipt zij tegen den wal op, sluipt naar den duiker, en ziet, hoe haar vijand worstelt met een buit, die haast te groot is om te bemachtigen. ☼ Met krachtige kronen woest slaat de staart daarbij door het water. De rat wacht op haar kans en als nogmaals de staart boven water komt en een oogenblik van vermoeidheid den paling stil doet zijn, grijpt zij toe en trekt met inspanning van al haar krachten den paling op land. De snijdende pijn van de scherpe tanden geeft dezen echter reuzenkracht en met wilde zwaaiing wordt de rat heen en weer geslingerd, doch

ALGIERS. HET CHRISTENGRAF TE TIPAZA

deze laat de punt van den staart niet los, drukt de kaken vaster op elkander, in hartnekkige klemming haar vijand vasthoudend die zich nu in allerlei bochten wringt om in het water te kunnen ontkomen. Zij slingert zich om de rat, sleurt haar mede, besmeurt haar met het glibberig slijm, sleurt haar langs den oever naar het reddende water, als plotseling bij een herhaalde kronkeling als 't ware een lus om den hals van de rat valt. De paling doopt den kop in het water, wil vooruit, trekt de lus aan en de rat in haar doodelijken haat en brandend begeeren, om haar prooi te behouden, laat niet los. Al vaster en vaster klemmen de kaken samen, al dieper en dieper dringen de tanden in het palinglijf en als de strop zich hoe langer hoe nauwer sluit, laat de rat nog niet los en schijnt zelfs bij het verliezen van den adem niet meer bij machte te zijn haar kaken te openen. De paling spant zich nogmaals tot het uiterste in, de strop sluit zich al vaster om den wecken hals van zijn aanvaller en als een doffe plomp even de nachtelijke stilte verbreekt, is de rat geworpd, maar houden de verstijfde kaken haar vijand vast en helpt hem een enkele poging om deze van zich af te schudden. Zoo vonden eenige op manoeuvre zijnde soldaten den schrik der wateren, den dikken, zwarten, lenigen roover der donkere grachten. Hij leefde nog, doch het steeds mede moeten torschen van de rat, had hem onverschillig gemaakt voor wat om hem gebeurde. Zijn sluwheid had hij afgelegd, zijn kracht was verdwenen en zonder zich te verweren, gaf hij zich gevangen, waarmede zijn roofzuchtig bestaan eindigde.

H. E. KUYLMAN

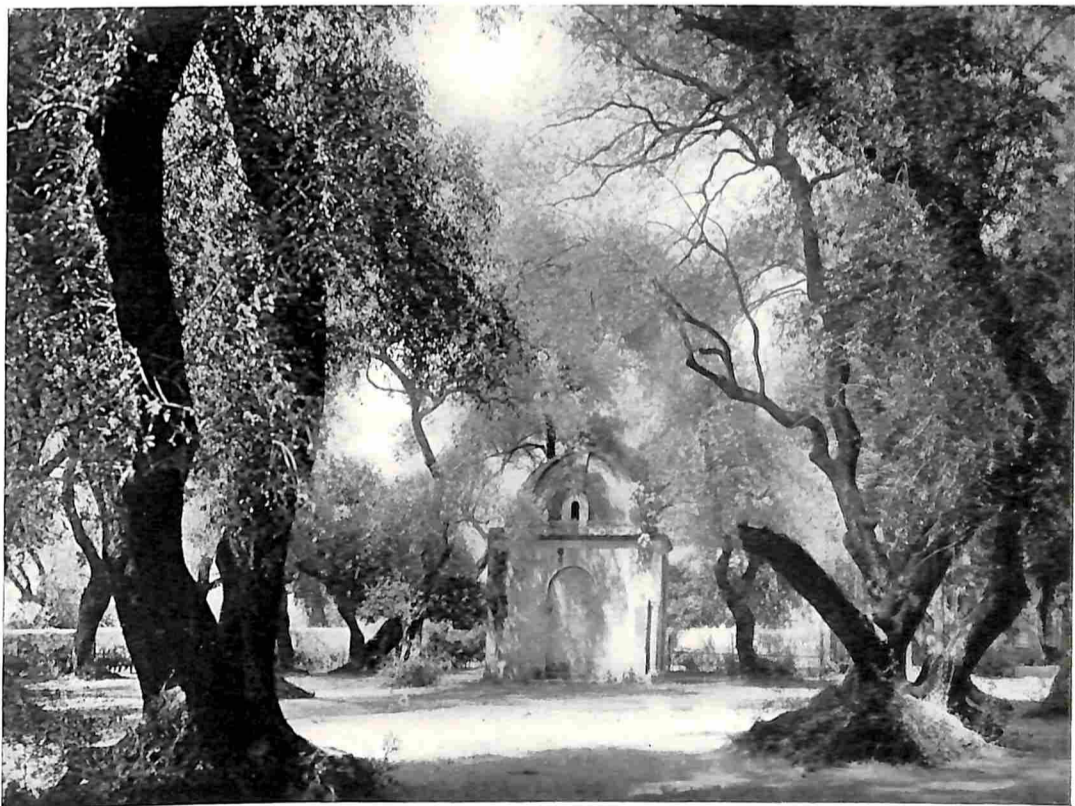
ALGIERS

(Slot)

EN nu — „de Kasbah” — het meest merkwaardige van Algiers, deze oude Arabische stad, die zich in nauwe straatjes en stegen naar boven kronkelt. Doolhof van straatjes, waarin het licht slechts diffuus doordringt en geëffecteerd door de blauw geschilderde Moorsche huizen, zich bleek blauw kleurt. De straatjes zijn overspannen door lage schilderachtige arcades, een waar labyrinth. Vooruitstekende eerste etages, gedragen door steunbalken van Thuyahout, steile trappen, aan welks uiteinde men, in de schemerachtige verte, soms den blauwen hemel bespeurt. De huizen zijn voorzien van stevige

deuren en enkele getraliede vensters, waarachter meermalen het gesluierte gelaat van een nieuwsgierige Oostersche vrouw, of van jonge meisjes, het hoofd bedekt met een met gouddraad doorweven hoofddoek. Hier domineert het inlandsche leven. Spookachtig gesluierte Oostersche vrouwen sluipen ons voorbij, wij passeeren statige Arabieren, vaak in lompen gehuld, oude joden met lange witte baarden, enkele negers, kleine ezeldrijvers, de kinderen, slechts gedeeltelijk met kleurrijke vodden bedekt, omringen ons en steken de bronskleurige, vuile handen vragend uit. Op de hoeken der straatjes blinde, in lompen gehulde bedelaars die, onder het aanroepen van den naam van den een of anderen ouden Arabische heilige, aalmoezen vragen. Kleine ezels, zware lasten dragende, klimmen vlug de steile trappen op, een kleine ezels behalve zijn vracht nog een luien, langen Arabier, zijn beenen bungelen omhoog, zijn voeten beroeren bijna de

treden. Soms gaat een deur open van een Moorsch café, de gasten liggen lui op den grond of zitten op kussens rond kleine tafeltjes te rooken, te drinken en te spelen. Troepjes luiere Arabieren in eendelooze gesprekken, zich blijkbaar voor alles intrinsieerend, behalve voor arbeid. Slechts noodgedwongen zullen deze Arabieren gaan werken, zoodra zij enig geld hebben verdiend, vervallen zij in zalig nietsdoen en eindigen hiermede slechts, als de nood dringt. Zij hebben weinig behoeften. Op het balkon van een publiek huis, een vrouw versierd met halskettingen, samengesteld uit gouden munten, getooid met zilveren arm- en beenringen, ongesluiert, gekleed in kleurrijk gewaad. Hier, waar de deur een weinig openstaat in de gang eenige kaartspelende, rookende meisjes, beschenen door het valsche blauwe licht, terugkaats door de blauw geschilderde huizen. Een Arabische school, waar de meester uit den Koran voorleest, een kleine, donkere moskee, een donker spookachtig uitzienende hal, waarin men moet afdeelen om een badhuis te bereiken. Door de donkere gang komen wij op een klein, zeer oud Moorsch kerkhof, waarop eenige oude graven, beschaduwd door oude boomen. In het halfduister van een huiskapel eenige geloovigen in godsdienstige houding. In de open werkplaatsen zien wij de Arabieren aan den arbeid, hier stikken een paar Arabieren

ALGIERS. KOUBA IN HET HEILIGE BOSCH TE BLIDA

IN DE OASE

op een moderne Singernaaimachine Europeesche damesjaponnen ineen, daar zijn een paar Arabieren bezig met het borduren van burnous. Een inlandsche goudsmid soldeert zijn sieraden op een houtskoolvuurtje, aangeblazen met een ouden blaasbalg. In en voor de open winkeltjes zijn koop- en eetwaren tentoongesteld, geslachte schapen en stukken vleesch hangen onder een afdakje, met de hygiëne wordt het blijkbaar niet nauw genomen, vleesch en andere eetwaren zijn meermalen door zwermen vliegen bedekt. Daar kookt men op een comfoor stukjes vleeschafval, longen, harten, enz.: nog warm worden ze door de koopers weggenomen en verberd. Daar bereidt een inlander de couscous, alle werkzaamheden geschieden in de open lucht. Hier waant men zich verplaatst in het geheimzinnige oostersche verleden. Na het doorwandelen van de oude Arabische stad komen wij aan de Place d'Estrée, een klein plein, waar een markt in tweedehandsche artikelen wordt gehouden. Oude Europeesche schoenen, bovenwerk en zolen versleten, Europeesche hoeden door regen en stof vervuild en verkleurd, half vergane meubelen; roestige veeren uit een oude matras, een verweerde, gebarsten spiegel met zwaar beschadigde lijst, oude, vele malen herstelde en tot op den draad versleten soldatenjassen; stukken van auto- en fietsbanden, ja wat niet al, het schijnt hier alles nog waarde te hebben en koopers te vinden. En boven dit alles hoog verheven, het oude fort — „de Kasbah“ — waaraan de Arabische stad haar naam dankt, gebouwd door de Turken in 1516, veroverd door de Franschen in 1830. Van hier heeft men een overweldigend uitzicht op de benedenstad, de Middellandsche zee en de naaste omgeving. ☞ De naaste omgeving van Algiers, de mooie wandelingen tegen de hellingen van de heuvels, de breede wegen, waarlangs de rijkbloeiende cactussen hoog zijn opgeschoten, het geboomte, waartusschen hier en daar een witte, in Moorschen stijl, opgetrokken villa te voorschijn komt. Hoe mooi liggen niet de schietbanen met Algiers in het verschiep. ☞ Vanuit Algiers kunnen tal van groote en kleine uitstapjes worden gemaakt, autotochten met ruime, goedlopende toerauto's worden georganiseerd om den toerist in de gelegenheid te stellen de omgeving te bezoeken. En niet alleen de omgeving, meerdaagsche tochten naar de woestijn en langs de kusten worden georganiseerd. ☞ Ik laat hieronder de beschrijving volgen van een korten tocht, waarbij de toerist zoowel een overzicht krijgt van de vruchtbare vlakten rond Algiers, de uitloopers van het Andesgebergte en iets van de oude, historische monumenten, waaraan het land zoorijk is. Van Algiers naar Bli-
da loopt de weg door de Milidja, voor de verovering door de

Franschen een groote, moerassige vlakte, waar de malaria sterk heerschte, zelfs in die mate, dat de Arabieren zeiden: „de trekvogels vallen er dood“, onveilig door wilde dieren en bandieten. Wegen zijn aangelegd, moerassen drooggemaakt, aan beide zijden zijn de wegen veelal beplant met eucalyptusboomen, geïmporteerd uit Zuid-Afrika. De boomen hebben zich merkwaardig goed geacclimatiseerd en produceeren een koortswerend middel. ☞ De vruchtbare grond geeft alles wat men hem vraagt, wijn, graangewassen, tabak, saffraan, planten voor de bereiding van odeur, als de rozengeranium, hoofdproduct van de rozenolie. Sinaasappelen, mandarijnen en citroenen, waarvan de blankheid van de bloesems afsteekt tegen 't goud der vruchten, liggen, ter beschutting van de noordenwinden, achter hagen van cypressen. Boerderijen, soms in het midden van uitgestrekte wijnbergen, omgeven door moerbezieboomen, tamarinden en trilpopulieren, wegen beschaduwd door platanen en eucalyptusboomen. De weg voert door Boufarih, geheel in het groen verscholen, de tuinen omsloten door bloeiende rozenstruiken. Op het plein het standbeeld van sergeant Blandon, die tijdens de verovering, door zijn moedig gedrag, den strijdenden soldaten het voorbeeld gaf, daarna Bli-
da, omringd door sinaasappeltuinen, tijdens de overheersching der Turken, de stad der vreugde genaamd, dommelend in de bevalligheid van haar mooie ligging onder de boomgaarden, kweekerijen en stroomend water. Het heilig bosch, met zijn duizendjarige olijfbomen, omslingerd door blauwe regen, wankelend op de enorme gedraaide stammen, bevat de rustplaats van den heilige Sidi-Yacoub. Aan dit heilig graf, (Koubba) is de volgende legende verbonden: ☞ De groote heilige Sidi-Yacoub ging van Marrakech (plaats in Marokko) ter bedevaart naar Mekka. Den veertienden dag na zijn vertrek kwam hij aan den rand van la Chiffa en plaatste zijn tenten op een ruime vlakte, bedekt met bloemen, temidden van een bekoorlijk landschap. Deze kampplaats beviel Sidi-Yacoub zoo goed, dat hij op de terugreis van Mekka, weder in deze buurt gekomen zijnde, zijn slaven vooruitzond om daar 't kamp op te zetten. De slaven konden de plaats niet terugvinden, daar, waar de kampplaats was geweest, waren prachtige zeboudj (wilde olijven) opgeschoten. Verbluft en verward wachtten de slaven op de aankomst van Sidi-Yacoub, die dadelijk begreep, wat hier had plaats gehad en neerknielde om den Almachtige, die hem, als zijn dienaar, heilig had verklaard, door de achtergelaten tentpaaltjes te doen veranderen in machtige olijven, te danken, doch tevens dit aannam als een teeken, dat God hem riep. Inderdaad stierf hij en werd met veel eer, te midden van de cirkelvormige

open ruimte, die door de boomen was vrijgelaten, begraven. Den volgenden morgen bemerkten zijn dienaren, nadat zij ontwaakt waren aan den voet van het graf de mooie Koumba, (tombe) die God gedurende den nacht voor zijn uitverkorene had gebouwd. Nog altijd wordt dit heilig graf door de geloovigen bezocht, om er te bidden. Blida, gelegen aan den voet van het Atlasgebergte, heeft een zacht en mild klimaat, met sprongen gaat de vlakte hier over in het hooggebergte en het loont zeer de moeite de nabijzijnde Gorges de la Chiffa en de Ruisseau des Singes te bezoeken. Als een kroonlijst steekt de weg uit boven het beweeglijke riviertje, dat door de kloof stroomt, het is omzoomd door geweldige cactusplanten en bloeiende oleanders. Indien het geregend heeft, valt het water als watervallen langs de roestbruine flanken van deze woeste steilten. Grote kunstwerken zijn aangelegd over veelal droge rivierbeddingen. Hier voert een belangrijke weg naar het Zuiden, naar de woestijn. Aanhoudend passeeren wij enorme kudden schapen, vaak door herders, gezeten op vurige Arabische paarden, geleid. Nomaden trekken voorbij, hun armzalig boeltje geladen op een aantal magere ezels, de voor-

ste ezel draagt een met koper- of ijzerwerk beslagen kist, die hun voornaamste bezittingen inhoudt, de andere ezels zijn beladen met tentstokken en materiaal en het zeer weinige huisraad. De vrouwen barrevoets, de kleine kinderen in doeken geknoopt aan de borst of op den rug, een der moeders loopt dapper mede met haar kindje van slechts vijf dagen oud. Waar zij heen trekken, en waarom zij verder trekken, weten zij mogelijk zelf niet, het trekken zit hun in het bloed, mogelijk hebben zij geldgebrek en gaan voor korten tijd werken aan de wegen in het zuiden, om, zoodra zij wat hebben verdiend, weer geruimen tijd te kunnen luieren in of aan den zoom der woestijn. Wij komen in het diepst van de kloof, aan de Ruisseau des Singes, hier leven groote troepen apen in 't wild, die, zoodra zij de toeristen merken, gillend en schreeuwend langs de beboschte hellingen omlaag komen gesprongen. Zij slingeren zich van boom tot boom en spoedig zijn wij door apen omringd. Sommige apen zijn zeer mak en verbazend brutaal, trekken ons de nootjes, die wij hen voorhouden uit de handen, andere zijn schuwer en nestelen zich in de takken der boomen of wel op de daken en goten van de bijgebouwen van het hotel, dat zich daar ter plaatse bevindt. Schreeuwend en gillend trachten zij de aandacht te trekken. Merkwaardig handig vangen zij, op de achterpooten gezeten, de toegeworpen nootjes op, terwijl de ons op den grond omringende apen zorg dragen, dat de niet gevangen nootjes niet verloren gaan. Oude apen, met een jong, dat zich aan de borst vastklemt, maken vervaarlijke sprongen; soms geeft de moederaap het jong aan een andere, blijkbaar de vaderaap over, die het eenige oogenblikken koestert en daarna aan de moederaap teruggeeft. De ramen van het hotel zijn met stevig gevlochten ijzerdraadgaas afgesloten, ten einde te voorkomen, dat de apen het hotel binnendringen. Als wij aan tafel zijn, hangen de apen aan 't vlechtwerk, steken vragend en schreeuwend een poot door de mazen. Plot-

seling gaat het weer veranderen, donkere wolken komen vanuit het noorden de kloof binnen, eenige felle bliksemschichten en rollende donderslagen, door het gebergte vele malen herkaatst, een knetterende hagelbui breekt los. 't Werd koud, gillend en schreeuwend verdwijnen de apen in de bosschen of zoeken rillend een toevlucht onder de afdaken der bijgebouwen. Spoedig is de bui voorbij, de zon breekt weer door, de bosschen op de hellingen dampen en de apen komen weer terug. In deze omgeving mag niet gejaagd worden, ten-

einde de apen, die een groote attractie voor de vreemdelingen zijn, niet te verjagen. Van hier gaat de tocht naar Tipaza, gelegen bij de kust der Middellandsche zee. Op de heuvelketens, die Tipaza van de vlakte van de Mitidja scheiden, verheft zich het silhouet van een grootsch, geheimzinnig monument van Grieksch-punischen stijl, bekend onder den naam van het Christengraf, waarvan de bouw wordt toegeschreven aan koning Juba II. Het bevat een uitgestrekt onderaardsch gewelf, gelijk aan die van de grafgewelven in Egypte. Het monument in cirkelvorm gebouwd, heeft een diameter van 64 M. en schijnt te hebben gediend als begraafplaats van een familie van Numidische koningen. Van hier loopt de weg langs de kust, klimt en daalt en voert door prachtige bosschen. Hier groeien de olijf, eucalyptus, cypres, ceder, kurkeik en andere inheemsche boomen. Diep beneden ons de Middellandsche zee, thans werkelijk een blauwe, rimpellooze vlakte, waarvan de golfjes uitloopen op de uitstekende klippen en rotsen, dichtbij en in de verte kleine schepjes met blanke zeilen en stoombooten, waarvan de rook een vuile, zwarte streep trekt langs den horizon. Wij passeeren verscheidene

ALGIERS. DE KADE LANGS DE HAVEN

dorpjes, brengen een bezoek aan het fort te Sidi-Ferruch, de plaats waar in 1830 de Franschen met ruim 40000 man zijn geland en waar thans eenige zwarte soldaten, met gekerfd gelaat, in de gloeiende zon die hen blijkbaar niet hindert, een praatje maken. Sidi-Ferruch, genaamd naar de marabout Sidi-Ferridji, die voor de eerste landing der Franschen zich blootvoets in zee begaf en hen zijn heilige pantoffels toeslingerde, om hen te vernietigen. Wij komen door een bosch van geurende pijnboomen, volgen verder de kust, een laatste bocht en Algiers, met de blauwe baai, ligt in al haar schoonheid voor ons. Een schoonheid, die overweldigt den vreemdeling, uit Noordelijke landen hierheen gekomen. Want de Noordeling kent slechts de omfloerste schoonheid der wolkenrijke landen, waar de zon slechts noode de dingen omlijnt.

P. J. C. ULTÉE

EEFJE VEGA

ACH, Eefje, hoe lang zou ze al dood zijn? Dertig, vijf en dertig jaar? „Haar naam blijve in gezegend aandenken” zal wel niet aan haar graf gezegd zijn; maar gaat er ooit een week voorbij, dat ik haar niet betreur? En hoeveel anderen treuren met mij! Ze was immers bijna onmisbaar — en ze is niet vervangen! Hoe herinner ik mij „als de dag van gisteren” de beroering, die haar komst bracht! We hoorden haar al uit de verte komen aansloffen op haar muilen. En wie uit het raam keek, en het witte mutsje zag op de zwarte

bandeau, 't toen al gele rimpelgezichtje en den grijzen omslagdoek, kwam alarm roepen door huis: „Moeder, Grootmoeder! Daar is Eefje Vega!” En dan kwamen alle vrouwen in huis in actie. Juf riep van boven: „Mevrouw, denkt u ook om de kan op de logeerkamer?” En uit de keuken kwam Anna, met een deksel van 't eetservies in de ééne, en een trepot zonder tuit in de andere hand. Moeder was al op de uittrektafel aan 't uitstallen, wat er aan invalide steengoed in huis was, opdat Eefje Vega — ze werd altijd met twee namen genoemd — toch maar dadelijk een overzicht zou krijgen. Dáár kwam ze dan binnen gesloft, en haar mand werd met blijdschap geleegd — altijd waren er wel een paar dingen in die ze „haast” niet had kunnen krijgen — maar ze brácht ze dan toch maar mee. De meer eenvoudige aanvullingen van de serviezen had Moeder al een paar dagen na Eefje's laatste bezoek gekregen. En dan begon het redeneeren over „compotiers op hoogen voet” en „compotiers op lagen voet”, over „bloemknopdeksels” en „vleugeloortjes”. Ja — het witte theeservies — ik zie het ineens weer! Vlindertjes vormden knopjes van dekseltjes, en oortjes van kopjes en suikerpotje, en alles werd dus opgetild aan wat fijne vleugeltjes moesten verbeelden! Ik vond het toen al naar — met 6 of 7 jaar, en dank zij Eefje Vega was 't servies er nóg, toen ik met 16 over „smaakmisleiding” gehoord had. Eefje Vega vond *niets* naar. Ze vond het vleugeltjes-servies mooi, en het rozeknop servies, en de „vossenkan” van Grootmoeder, de kan waar een vos recht tegenop stond, en 't oor vormde! *Je moest 't gedierte om het lijf pakken om uit de kan te schenken. (Maar die was niet stuk, die stond alleen maar als pronkstuk op 't buffet, zoolang Grootmoeder leefde)* Maar voor de rest — ja, voor de rest brak er ook in *die* tijden, „toen de meisjes nog zooveel meer hart voor haar betrekking hadden” een heeleboel. *Edoch wat nood?! Toen was 't immers maar een geldquestie; toen betekende 't immers niet een geschonden stel! Toen was immers Eefje Vega er nog, die wonderen doen kon, en met een kapot schoteltje, 't dekseltje van 't zeepbakje, een dessertbordje vertrok, en met een bijbehorenden trepot, „lampetkan” en „compotier” al of niet op hoogen voet, terugkeerde! Toen was immers alle schade nog te herstellen!* *Waar haalde ze alles vandaan? Dat wist niemand dan Eefje Vega zelf. Moeder noch Grootmoeder hadden 't ontbrekende stuk kunnen bijkrijgen, Juf had niet 't schoteltje van haar lieveling, Lisetje, in stad „opgeduikeld,” zooals ze vast vertrouwd had te zullen doen. Anna, die vol moed beloofd had „bij haar in de buurt” wel een snorrekop zooals die van „Meheer” te zullen halen, was met leege handen en gansch verslagen teruggekeerd. Maar Eefje Vega kwam, en Eefje Vega bracht redding. Waar woonde ze eigenlijk? Wist niemand in huis dat? Werkelijk niet, want men ging niet naar haar toe. Men wachtte tot ze „aankwam”. En als ze lang uit bleef, verzuchtte men: „wat duurt 't deze maal toch 'n tijd eer we Eefje Vega zien. Wanneer zou ze toch weer eens aankomen?” Maar pogingen om haar komst te bespoedigen werden, geloof ik, nooit aangewend. „Geduld maar”, zei Grootmoeder tegen huilende Lisetje, „als Eefje Vega komt, koopen we een nieuw kabouterschoteltje voor je”. Eefje Vega kwam, en Lisetje's tranen werden gedroogd. Hoeveel harten heeft Eefje Vega in haar lange leven wel verheugd? — Had ze geen kinderen? Heeft ze niemand haar zaakje overgedragen? Na haar dood is haar plaats voor ons leeggebleven. Ach ja — wat is het allemaal al weer lang geleden. Juf van toen is lang grootmoeder. Anna — leeft die nog? Ze is ook „van ons uit” getrouwd, met een weduwnaar met zeven kinderen. Ze was wel een echte, trouwe meid, een beetje brommig misschien, maar ze meende 't zoo kwaad niet. Die luchthart van mij, die nu bij 't afwassen 't hoogste lied staat te zingen . . . rinkinkink! Daar heb je 't al! Wat zou het weer zijn — van de diepe borden heb ik tóch al te weinig — als de kinderen hier allemaal eten moet ik twee witte bijgeven — of de vleeschschaal — maar niet gaan kijken, er is toch niets meer aan te doen, ik hoor het vroeg*

genoeg. De juffrouw heeft me, toen ik het servies kocht, verzekerd, dat ik alles bij kon krijgen, maar nu schijnt dat niet meer te gelden, omdat 't „oorlogsgoed” was. Die Marie breekt nog meer dan Lientje deed; die jongen wacht zeker weer buiten. O, daar komt ze al aan met haar rammelend blad om 't zilver op te bergen. — Ja! *W* „Het deksel van de soeptrien — er moet zeker al een barst in geweest zijn, 't stuk viel zóó uit me hand met afdroge . . .” — De soeptrien nog wel . . . erger kon het niet — moet de soep dan nu in een dekschaaltje — en dan nóg eens laten vullen, als de kinderen er zijn? Of 't goeie servies — dan is dat óók zoo weg! Ach — Eefje Vega!

TANTE VAN TOENTERTIJD

Snelheid der vogelvlucht

RONDOM alles, wat in meerdere of mindere mate buiten onzen gezichtskring valt, weven zich legenden. En hieraan kon ook de snelheid der vogelvlucht, in het bijzonder die der trekvlucht, niet ontkomen. Een blauwborstje, zoo luidt het verhaal, had voor zijn lentevlucht van Egypte naar Helgoland, d.i. niet minder dan 3000 Kilometer, slechts één enkelen nacht noodig. De Virginische goudplevier zou voor een non-stopvlucht van 5000 K.M. van Zuid-Amerika naar Labrador niet terugdeinzen. Zou het waar zijn? vraagt een nuchtere geest. Nauwkeurige waarnemingen — waaraan het, helaas, maar al te vaak ontbreekt — en dito berekeningen leidden tot gansch andere uitkomsten. *Laat ik eens aan de hand van nauwkeurige onderzoekingen zulk een berekening opzetten.* *W* Elk levend wezen, hetzij het in rust is of niet, verbruikt lichaamsstof, bij rust natuurlijk minder dan bij arbeid! Wordt die stof niet door nieuwgevormde, uit het voedsel afkomstig, vervangen, dan sterft het schepsel van honger. Dit geschiedt, zoodra omstreeks 40 procent van zijn lichaamsstof verteerd is. Tegen het oogenblik, dat de hongerdood intreedt, is natuurlijk geenerlei arbeid meer mogelijk. Passen wij dit op een vogel toe, dan kunnen we veilig aannemen, dat hij beslist niet langer zal kunnen vliegen dan tot het oogenblik, dat 30 proc. van zijn stof verbruikt is. Als een duif vliegt met een snelheid van 10 secondemeter (d.i. 10 M. per sec.), dan kan ze bij 1 proc. stofverbruik hoogstens 12,8 K.M. ver vliegen. Is de snelheid van een ooievaar 8 secondemeter, dan is onder het verbruik van 1 proc. van zijn stofvoorraad zijn grootste reis 63,5 K.M. lang. De waarneming leert echter, dat de vogels veel sneller vliegen, dan hier tot voorbeeld is gekozen. Doch dit snellere vliegen eischt ook heel wat

grootere inspanning, met het noodzakelijke gevolg, dat spoedig vermoeidheid ontstaat, reeds lang, vóór zijn lichaamsstof met 30 proc. is verminderd en dus geen arbeid meer verricht kan worden. Wil de vogel dus een zoo groot mogelijken afstand afleggen, dan mag hij zich niet veel vermoeien, zich niet te veel inspannen, niet met zijn grootst mogelijke snelheid vliegen. Daar staat tegenover, dat zijn snelheid ook niet te gering mag zijn; want dan zou zijn vlucht te lang moeten duren en zou te veel van zijn stof verbruikt worden voor zijn levensfunctiën, doch voor zijn vliegareid verloren zijn, waarvoor hij het einddoel zijner reis niet eens bereikte. *W* De waarheid is, dat de vogels zich van den gulden regel, om noch te snel, noch te langzaam te vliegen, niets aantrekken. De duif vliegt niet, gelijk straks werd aangegeven, met een snelheid van 10, maar wel van 20 sec. M. Ze legt nu bij een verbruik van 1 proc. stof 22,3 K.M., alzoo bij een verbruik van 30 proc. 669 K.M. af, . . . als ze het zoolang volhoudt. In werkelijkheid moet ze na een tocht van 540 K.M. uitblazen; ze kan niet verder komen. Doch dan is nog geen 30, maar slechts 24 proc. van haar stof verbruikt. De snelheid van de ooievaarsvlucht is niet 8, maar 16,4 sec. M. Bleef deze snelheid aanhouden, dan legde de eiber bij een verbruik van 1 proc. stof 33,5 K.M. en van 30 proc. 1005 K.M. af. Maar zie, ondanks, neen, juist door zijn snel vliegen moet hij, na 800

EEFJE VEGA

K.M. te hebben doorvlogen, rusten, waarna ook van zijn lichaamsstof bijna 24 proc. is verteerd. ☼ Omtrent den in het begin genoemden goudplevier heeft de waarneming aangetoond, dat hij niet 5000 K.M., doch bij gewone, normale toestanden niet meer dan 785 K.M. en bij den besten, meewerkenden wind hoogstens 1600 K.M. ver kan vliegen. Het blauwborstje legt zijn legendarischen afstand van 3000 K.M. gewis niet in één nacht af; want hij

ALGIERS. DEEL VAN EEN NOMADENSTAM OP MARSCH

brengt het in een enkele vlucht niet verder dan tot 440 K.M. en bij den gunstigsten wind tot nog geen 950 K.M. En wanneer van een zwaluw verteld wordt, dat haar grootst mogelijke snelheid 58 à 67 sec. M. zou bedragen, dan is ook dat een sprookje; zij kan haar snelheid tot hoogstens 34,5 sec. M. opvoeren; doch is dan spoedig geheel „op”. De grootste afstand, dien deze vogel achter elkaar aflegt, bedraagt niet meer dan 280 K.M. ☼ De grootste snelheden in sec. M., die eenige vogels bij hun gewone vlucht bereiken, bedragen voor de kolibri 28,2, zwaluw 27,5, wat bij de krachtigste inspanning 34,5 kan worden, meeuw 22,8, duif, 20, volgens anderen 25, bij zeer gunstigen wind 33, bij ongunstigen slechts 7, kraai 19, volgens anderen 23,8, maar in geen geval 45, gelijk weleens beweerd is, wilde eend 22,5, spreeuw 20,6, ooievaar 16,4, zearend 15, condor 12,2, sperwer 11,5. ☼ De trekvlucht in lente en herfst kenmerkt zich door gelijkmatigheid, echter niet door groote snelheid. Deze gelijkmatige, niet-maximale snelheid stelt de vogels in staat tot het afleggen van grootere trajecten zonder rust, dan bij de hoogste snelheden mogelijk zou zijn. De „treksnelheid” (alweer in sec. M.) is bij de kauw 17,1, kruisbek 16,6, slechtvalk 16,45, sijsje 15,5, vinken 14,6, roek 14,5, bonte kraai 13,9, meeuw 13,8. De bonte kraai houdt er evenwel een maximum van 16,85 en een minimum van 10,6 op na. Het verschil tusschen de grootste snelheid bij een gewone en een gemiddelde bij een trekvlucht komt hier bij de meeuw duidelijk uit. Terwijl in het eerste geval de snelheid 22,8 sec. M. is, bedraagt die bij het trekken slechts 13,8 sec. M., een verschil dus van niet minder dan bijna 32,5 Kilometer per uur. ☼ Er zijn eenige vogels, die door het vliegen zich niet noemenswaard schijnen te vermoeien en dus slechts zeer weinig van hun lichaamsstof verbruiken, waardoor ze het vliegen zonder rust buitengewoon lang kunnen volhouden. Ik noem hier slechts den albatros, den fregatvogel, eenige groote gieren, waaronder vooral den condor. Eerstgenoemde, ofschoon een echte zeevogel, heeft het in de kunst van visschen en duiken niet bijster ver gebracht; en daarom komt zijn uithoudingsvermogen bij het vliegen hem goed te stade. Immers, hij moet zich tevreden stellen met wat de zee hem aan haar oppervlak biedt, zoodat hij groote uitgestrektheden moet afzoeken naar buit. Daarom ook volgt de altijd hongerige vogel zoo gaarne de schepen, in de hoop, dat de bemanning iets eetbaars over boord zal werpen. In een prachtige glijvlucht zweeft hij op zijn vleugels met vier meter spanwijdte soms wel zes dagen onafgebroken met het schip mee, zonder zich te vermoeien; want slechts éénmaal in de 10 of 15 minuten doet hij een vleugelslag, terwijl zelfs hevige stormvlagen hem niet uit zijn koers drijven. De condor, een vogel van de hooge Andes, met een vleugelspanning van 2,75 meter, slaat slechts om het half uur met zijn wieken. ☼ Al de hier bedoelde vliegers worden gedragen en voortgestuwd door verticale en horizontale luchtstromingen, winden. De alba-

tros heeft daarbij het voordeel van zijn reusachtige vleugelspanning, de condor met zijn geringere, doch steeds nog groote wijdte, van de groote hoogte, waarin hij boven het gebergte zijn evolutiën volbrengt. Immers, op groote hoogten is de werking der luchtstromingen zeer intens. Eigen energie behoeven zij bijna alleen voor het opvliegen en het sturen.

W.

ALFONSO II HERTOG VAN FERRARA

DOOR

KAZIMIERZ CHLEDOWSKI

(Vervolg)

4)

AANGEZIEN de verkiezing verdaagd werd, was Guarini's langer verblijf in Polen nutteloos, temeer daar hij aan den hertog mondeling verslag over zijn werkzaamheden wilde uitbrengen. Hij keerde dus op den vijf en twintigsten September naar Ferrara terug. Guarini was tot zekere hoogte voldaan over zijn reis, omdat hij, volgens zijn schrijven aan een zijner kennissen, den Noordelijken hemel had aanschouwd en Noordelijke zeden en toestanden had leeren kennen, waarvan hij tevoren geen begrip had.

II

Alfonso wenschte zoo in de gunst van Hendrik III te komen, dat hij, op het bericht, dat de koning over Tirol en Noord-Italië naar Parijs zou reizen en Venetië aandoen, besloot hem tegemoet te gaan en uit te noodigen naar Ferrara te komen. Maar nog voor het tot deze uitnoodiging kwam, deed zich een zeer gunstige gelegenheid voor om de goede gezindheid van den koning voor den hertog te winnen. Hendrik zat in groote geldverlegenheid, hij had bijna geen cent meer en kon daardoor zijn reis niet voortzetten. Den Franschen ambassadeur te Venetië, du Ferrier, was derhalve opgedragen om het benodigde bedrag te verschaffen en deze wendde zich, om aan deze opdracht te voldoen, tot de vier voornaamste Florentijnsche banken, die in Venetië hun bijkantoren hadden: de Strozzi's, Capponi's, Gransecci's en Bagliani's. De voorzichtige Florentijnen hadden echter geen vertrouwen in Hendrik's toekomst en wilden daarom niets leenen. Ferrier, wien het niet paste den Venetiaanschen bankiers om geld te vragen, wendde zich daarom tot Claudio Ariosti, den Ferrarischen gezant in Venetië, om door diens bemiddeling van Alfonso, die den naam had een vermogend vorst te zijn, een belangrijk bedrag geleend te krijgen, „qualque buona somma di danari”. Alfonso snelde den koning gaarne te hulp, maar verstreekte niet zooveel als du Ferrier verwacht had. Na veel moeite werd echter onder borgstelling van den Florentijnschen groothertog zooveel bijeen gebracht, dat de reiskas van den vluchtenden koning vrijwel aangevuld kon worden. De koning moest echter zuinigheid betrachten en kon onderweg den magnaten, in wier kasteelen hij te gast was, geen kostbare geschenken geven; des te vrijgeviger was hij daarom met het verlenen van titels. Hij begon reeds met deze vrijgevigheid in zijn eerste nachtkwartier, bij signore Brancone, wiens neef hij tot ridder sloeg; tot dezelfde waardigheid verhief hij in Padua zijn gastheer Giovanni Sarcedeni en in

Treviso Bartolomeo Lipoman, terwijl hij in Sarcile Ragazoni het recht verleende om de Fransche lelies in zijn wapen te voeren, zoo zijn geheele reis naar Venetië kenmerkend door het verlenen van waardigheden. De Venetiaansche Signoria zond een delegatie naar Pontebba, aan de grens der republiek, om den koning welkom te heeten, en hem een vrijbrief in een schitterende omlijsting van hoogrood weefsel en een met goud versierd paspoort te overhandigen. De hertog van Ferrara, zijn groot gevolg in Venetië achterlatend, kwam met een klein geleide van zes ruiters den koning tot San Daniele tegemoet. Toen Alfonso den koning zag naderen, reed hij naar diens karos en maakte een diepe buiging; daar Hendrik echter den hertog niet herkend had, volgde deze de karos en groette nogmaals. De koning keek eenigszins verwonderd op, maar toen hij hoorde, wie de ridder was, beantwoordde hij onmiddellijk de begroeting, liet zijn karos stilsthouden en sprak hem in het Fransch toe. Alfonso wilde 's konings knie kussen, deze echter, dit bewijs van overmatige vereering niet toelatend, deed hem opstaan en oordigde hem uit in zijn koets plaats te nemen.

In Venetië werden groote voorbereidingen ter ontvangst van den jongen heerscher gemaakt. Met recht schreef du Ferrer den koning, dat er niemand was, die hem niet op een of andere wijze eer zou willen bewijzen en dat de alleroudsten onder de bevolking vreesden te zullen sterven alvorens hem te hebben gezien. Het onthaal was dan ook wellicht het schitterendste feest, dat de republiek in de XVIe eeuw ter eere van gasten heeft aangericht. Te Murano, waar de koning eerst zou afstappen, werd het paleis van Bartolomeo Capello te zijner beschikking gesteld en in Venetië zelf het paleis der Foscari. Toen de koning op den achttienden Juli 1574 in de stad aankwam en naar het Dogepaleis voer, werd hij door duizend menschen in gondels gevolgd. De stad was overal versierd en zelfs Paolo Veronese en Tintoretto hadden daaraan medegeholpen door een triomfboog, die op Lido werd opgericht, te versieren. Mortieren werden afgeschoten, de klokken luidden in alle kerken en door de geheele stad lieten zangkoren zich hooren en maakte men muziek. Daarbij kwam, dat er van de jubelende stad nog grooter bekooring uitging door het buitengewoon mooie weer, zoodat de jonge vorst, door al die pracht betooverd, in extase geraakte en zeide: „Hoe gelukkig zou ik mij gevoelen, als de koningin-moeder dat alles kon zien”. Hendrik werd door den doge met een korte toespraak begroet en antwoordde daarop in het Fransch Zijn redevoering was wel wat lang, hij gaf daarbij wat te veel toe aan zijn zucht om met zijn welsprekendheid te pronken. Toen de koning zich opmaakte om zijn aangewezen woning, het voor dit doel met groote praal ingerichte paleis der Foscari, te gaan betrekken, begeleid door een groote luidruchtige menigte, was het reeds avond geworden. In een der zalen van het paleis was het opschrift „Omnipotens virtus” aangebracht, maar de koning hield zich daar niet bijzonder aan, want zoodra de officieele begroeting geeindigd was, verliet hij met een kleinen vriendenkring, met den hertog van Ferrara als gids, door een zijdeur het paleis om in een gereedliggende onaanzienlijke gondel te stappen, die hen eerst naar een avontuurlijke gelegenheid bracht en daarna naar het paleis der d'Este's, het latere Fondaco dei Turchi. Daar organiseerde Alfonso een vroolijk avondfeest met tooneelvoorstellingen, waarbij mooie vrouwen en voortreffelijke spijzen en dranken niet ontbraken. De tooneelvoorstellingen, die de grootste attractie van dien avond vormden, werden gegeven door het gezelschap van Gelosi, het beroemdste tooneelgezelschap van Noord-Italië, dat hoofdzakelijk blijspelen gaf. De Signoria was zeer gegriefd door het feit, dat dit gezelschap daar op dien eersten avond speelde, want zij had zich de grootste moeite gegeven om Gelosi over te halen uit Milaan over te komen. Hiermede wilde zij den

koning een bijzondere attentie bewijzen, nadat zij van den Franschen gezant vernomen had, dat Hendrik zoo gaarne dit gezelschap, vooral Vittoria Piissimi van Ferrara, de beroemdste tooneelster van dien tijd, zou zien spelen. Zooals reeds gezegd, was het niet gemakkelijk Gelosi te bewegen om naar Venetië terug te komen, want hij was expres. selijk met een dertig man sterke troep naar Milaan gegaan om daar voorstellingen te geven tijdens de feesten ter eere van Giovanni d'Austria, den overwinnaar van Lepanto. Terwijl dus de Signoria zich erover verheugde haar hoogen gast deze verrassing te kunnen bereiden, wist de hertog van Ferrara in 't geheim de artisten over te halen, om op den dag van Hendrik's aankomst, dus nog vóór de officieele voorstellingen werden gegeven, bij hem een blijspel op te voeren. De Signoria was toch al niet over Alfonso te spreken, want hij had bij den plechtigen intocht de eereplaatsen in beslag genomen, welke bij de invaart in Murano den Venetiaanschen autoriteiten toekwamen. Wat hem daarbij hoogst kwalijk werd genomen, was, dat hij met zijn gevolg in den gondel van den koning was gaan zitten, zoodat de Venetiaansche senatoren, die toch de gastheeren waren, in een volgende gondel een plaats moesten zoeken. Erger nog, op den dag, dat een plechtige tocht door Venetië zou plaats hebben, voer Alfonso tevoren met den koning incognito door het Canal Grande en liet hem alle mooie stadsgebouwen zien, zoodat de werkelijke eeretocht voor Hendrik de bekoorlijkheid van het nieuwe, waarmede de Venetianen den koning wilden imponeeren, miste In Alfonso's paleis had de koning zich buitengewoon geamuseerd; vooral Piissima maakte

EEN ZIJSLOOT BIJ DEN KROMMEN RIJN

grooten indruk op hem, „de goddelijke Vittoria, de liefdestoovenares, wier woorden duizende harten deden ontvlammen, wier stem de toeschouwers in verrukking bracht en wier harmonisch en zoet geluid en beminnelijke of trotse bewegingen haar tot een volmaakte kunstenaar maakten”. Hendrik III keerde van dit eerste feest bij den hertog in de morgenschemering naar zijn paleis terug en zal, hoewel hij eerst drie en twintig jaar was, vermoedelijk wel over de plichten, die het koningschap oplegde, gemopperd hebben, want, zonder te kunnen uitrusten, moest hij reeds op den vroegen morgen verscheidene audiënties houden. Overigens lieten de genoegens van Venetië hem geen oogenblik rust. Reeds den tweeden dag bezocht hij 's avonds Veronica Franco, de beroemde, dichteres en courtesane, een hoogst belangwekkende vrouw hoewel zij in den „Catalogo delle principali et più honorate cortigiane di Venetia” pas onder nummer 204 stond ingeschreven; zooals beweerd werd, zou hij te voet en langs zijstraatjes naar haar toegegaan zijn. Franco behoorde tot de voornaamste onder de dames van het lichte gilde en blonk zoowel door schoonheid uit als door haar zeer luxueuse levenswijze, maar bovenal schitterde haar naam naast dien van Tullia d'Aragona in de annalen der Italiaansche literatuur van de XVIe eeuw. Zij schreef bijzonder mooie sonnetten en evenals de beroemde Romeinsche courtesane Porzia, patrizia Romane, „kende zij Petrarca en Boccaccio geheel uit het hoofd, maar tevens reciteerde zij zeer veel verzen van Vergilius, Horatius, Ovidius en een groot aantal andere dichters, zonder iets op schrift of in druk voor zich te hebben”. Bij haar gingen de gracieuse manieren en de bekoorlijkheid der jeugd gepaard met het verstand der ervaren matrone:

E di costumi adorna, e di virtude,
Con senil senno in giovenil etade.

Daar zij echter nog te jong was om tijd gehad te hebben een groot vermogen te verzamelen, behoorde zij niet tot de verdienstelijke cortegiane, die de senaat in zijn publieke acten „le nostre benemerite meretrici” noemde.

(Wordt vervolgd)